

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 г.

5. Juniorkonference for danskstuderende i Central- og Østeuropa 23.-24. april 2026

Den nye konferencesal,
2. etage i nordfløjen af
rektoratsbygningen

med støtte fra Lektoratsordningen og Wistifonden

Wistifonden

Torsdag d. 23. april

- 9:00 Velkomst ved den danske ambassadør i Bulgarien
Flemming Stender
- 9:30 *Dansk i 6.000 år*
Thomas Olander (Københavns Universitet)
- 10:30 Kaffepause

Oplæg fra studerende

Sprog og undervisning

- 10:50 *Hvorfor bruger danskerne anglicismer?*
Maria Runevska, Stanislava Mletjkova,
Lillija Sjutarova og Ivan Ivanov (Sofia, 3. år)
- 11:10 *Pragmatiske og semantiske forskelle
mellem "til" og "for"*
Enika Sjopova, Kalina Branzova og
Tsvetislava Dimitrova (Sofia, 2. år)
- 11:30 *At oversætte handling og ansvar: En analyse af
grammatiske forskydninger og konstruktionen af
agency i "The Hunger Games" og "Dødsspillet"*
Magdalena Makara (Poznań)
- 11:50 *Sproglige fejl i dansk som fremmedsprog og Al-
genereret dansk*
Wiktoria Bukowska (Poznań)
- 12:10 Diskussion
- 12:30 Frokostpause
Restaurant *Alma mater*

Oplæg fra studerende

Kultur

- 13:30 *Dogme 95: Analyse af repræsentative film. "Festen"
og "Idioterne"*
Ivajlo Aleksandrov og Lora Angelova (Sofia, 4. år)
- 13:50 *Dansk stoledesign i 1900-tallet*
Emma Tóbias og Zora Senkei-Kis (Budapest)
- 14:10 *Kan Skagensmalerne forstås som en selvstændig
kunstnerisk strømning?*
Martin Borizanov, Maksim Mintjev, Iva Mitova og
Mihaela Tekelova (Sofia, 2. år)
- 14:30 *Dansk minimalistisk boligindretning*
Emma Angster, Léna Mihály og
Joó Beatrix (Budapest)
- 14:50 Diskussion og kaffepause
- 15:10 Sightseeing i Sofia
Lokale studerende viser rundt i grupper
- 17:30 Samling og forplejning.
Instruktion om morgendagens program
- 18:00 Forfattersamtale ved Christina Hagen

Fredag d. 24. april

9:30 *Modurbanisering og mobilitetskonflikter i dansk samtidslitteratur*
Torben Jelsbak (Københavns Universitet)

10:30 Kaffepause

Oplæg fra studerende

Litteratur

10:50 *"Pigen med nålen" – Social nød, etik og ekspressionistisk æstetik*
Eva Aleksieva (Sofia, 3. år)

11:10 *Finn Sæborgs "Her går det godt": Er det stadig aktuelt i dag?*
Dejan Sazdov og Magdalena Tjipeva (Sofia, 3. år)

11:30 *Det danske bidrag til Nordisk Noir*
Raja Rajtjeva, Raja Kostadinova og Gergana Kovatjeva (Sofia, 2. år)

11:50 *Michael Strunge som en af de centrale stemmer fra 80'ernes lyrik – analyse af digtet "Den hæslige by"*
Radost Jovkova (Sofia, 4. år)

12:10 Diskussion

12:30 Frokostpause
Restaurant *Alma mater*

Oplæg fra studerende

Litteratur forts. Samfund

13:30 *Sted i litteratur: Nordjylland*
Wiktoria Grudzień (Poznań)

13:50 *Tove Ditlevsen – kvindestemmen i det danske samfund fra anden halvdel af det 20. århundrede*
Ana-Maria Antonova og Lora Borisova (Sofia, 4. år)

14:10 *Mellem to verdener: Opstigning fra arbejderklassens arv i Tove Ditlevsens erindringsbøger – "Barndom", "Ungdom" og "Gift"*
Zofia Skrzypczak (Poznań)

14:30 *Anmeldelser og forfatterinterviews ved siden af studiet*
Kamila Fotrová og Markéta Procházková (Prag)

14:50 Diskussion

15:10 Kaffepause

15:30 Kulturprogram
Kunstgalleriet *Kvadrat 500*

17:30 Forfattersamtale ved Rasmus Theisen

20:00 Afslutningsmiddag med deltagelse af studerende, lektorer og gæster
Burrata Italiana, Shipka-gade 34

Thomas Olander

Thomas Olander er professor i indoeuropæisk ved Københavns Universitet. Han var dansk lektor ved Universitetet i Sofia i 2006–2008. Han arbejder med sproglig rekonstruktion og sproglig fylogenetik og har især beskæftiget sig med de slaviske sprogs historie, men interesserer sig også for sprog som græsk og dansk. I 2024 udgav han bogen *Dansk fra nutiden til stenalderen*.

Dansk sprog i 6.000 år

Det danske sprogs nærmeste slægtninge er svensk og norsk, som er en slags søstersprog til dansk. Islandsk og færøsk er lidt fjernere slægtninge – en slags kusiner – og længere ude endnu har vi sprog som tysk og engelsk, som man kan kalde grandkusiner. Dansk er desuden beslægtet med hundredevis af andre sprog der tales over hele kloden. Det tilhører nemlig den store indoeuropæiske sprogfamilie. I dette foredrag ser vi på det danske sprogs slægtskabsforhold, og med udgangspunkt i nutidsdansk arbejder vi os tilbage gennem sproghistorien og får et indblik i hvordan dansk har udviklet sig gennem de sidste 6.000 år, indtil vi kommer helt tilbage til det indoeuropæiske grundprog, som alle de indoeuropæiske sprog nedstammer fra.

Torben Jelsbak

Torben Jelsbak er lektor ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og forskningsleder ved Center for Changing Urban and Rural Lives (TRANSITION) samme sted. Hans primære forskningsområde er det 20. århundredes danske og nordiske litteraturhistorie i et europæisk perspektiv.

Modurbanisering og mobilitetskonflikter i dansk samtidslitteratur

I mit foredrag vil jeg gerne fokusere på problematikken 'modurbanisering' og konflikten mellem land og by i dansk samtidslitteratur med fokus på to konkrete eksempler: Malte Tellerups *Hedeselskabet* og Rasmus Theisens *Molbohistorier*.

Christina Hagen

Christina Hagen er uddannet fra Forfatterskolen og debuterede som forfatter i 2008 med novellesamlingen *SEXDRONNING*. Har siden udgivet flere digtsamlinger og brevromaner.

I januar 2024 var Christina Hagen aktuel med *POW POW POW*, der er pistoldigte om vold mellem børn og voksne, mellem elskende og fremmede, mellem molboer og normale mennesker.

Christina Hagen udfordrer i sine konceptuelle værker nogle af de menneskelige og samfundsmæssige strukturer, som ikke er alt for kønne: racisme, sexismen og den hvide middelklasses dårlige smag. Med en vedholdende interesse for forholdet mellem sprog og magt skriver hun på dialekt, på dårligt engelsk og med masser af fejl, når hun uden skyggen af politisk korrekthed kigger nysgerrigt på fordomme og blege selvindsigter. I den hjerteskræende digtsamling *POW POW POW* fra 2024 er en underbemidlet underklasse rugekasse for svigt og vold.

I en forfattersamtale med Christina Hagen dykker vi ned i hendes forfatterskab, et udvalg af hendes tidligere konceptuelle værker og diskuterer hendes seneste digtsamling *POW POW POW*. Derudover kommer vi ind på hendes egen motivation for at blive og være skønlitterær forfatter i Danmark, samt hvordan hun inddrager sig selv og egne oplevelser i sine værker.

Rasmus Theisen

Rasmus Theisen er uddannet fra Forfatterskolen i 2019. I august 2021 debuterede han som forfatter med romanen *Andre hunde*. *Molbohistorier* fra 2023 er en klima- og kapitalismekritisk *folkhorror*, om dengang det regnede et helt år på Mols.

Rasmus Theisens anden roman, *Molbohistorier* fra 2023, foregår i Knebel Vig på Mols. Her bor bogens meget eksplicitte fortæller, en forfatter, som en dag finder en notesbog på den lokale bodega. Bogen tilhører den ufaglærte Viktor, der bor med sin kæreste Monika og deres datter Alex, og forfatteren bruger Viktors noter som afsæt til sin moderne molbohistorie. Traditionelt set handler molbohistorier om nogle enfoldige mennesker, som tror, at de er vildt kloge – lidt ligesom vores ageren i nutidens klimakrise.

I en forfattersamtale med Rasmus Theisen diskuterer vi hans seneste roman *Molbohistorier*, men også Rasmus Theisen virke som forfatter, hvor han i øjeblikket er del af fonden VELUX' Wristers in Residence-program. Med det har han sin daglige gang på universiteter i Danmark. Hertil vil han også fortælle om sit nye projekt, der handler om Nordsøen og det land, der lå der før der var hav; Doggerland.

Studenteroplæg

Maria Runevska, Stanislava Mletjkova, Lillija Sjutarova og Ivan Ivanov (Sofia, 3. år)

Hvorfor bruger danskerne anglicismer?

I denne undersøgelse vil vi beskæftige os med de anglicismer, som danskerne bruger i skrift og tale, samt årsagerne til denne tendens; derudover vil vi diskutere, om det er en berigelse eller en fare for det danske sprog. Vi vil belyse problemstillingen ved at kigge på forskellige holdninger fra opinionsartikler om emnet. Vi vil også se på, hvordan medierne bruger engelske ord for at ramme bestemte læserkredse.

Ud fra disse fokusområder har vi udarbejdet problemformuleringen, der lyder: "Hvorfor bruger danskerne så mange engelske ord". Vi skal kigge nærmere på, hvordan og hvorfor anglicismerne i stigende grad bliver en del af det danske sprog, samt hvilke konsekvenser det kan have for sprogets udvikling og identitet. Vi vil desuden undersøge, i hvilke sammenhænge anglicismer oftest anvendes, og hvad det betyder for forskellige aldersgrupper.

Enika Sjopova, Kalina Branzova, Tsvetislava Dimitrova (Sofia)

Pragmatiske og semantiske forskelle mellem "til" og "for"

Vores formål med dette projekt er at skabe en praktisk løsning gennem en dybdegående undersøgelse af de semantiske og pragmatiske rammer, der styrer brugen af de to præpositioner. Ved at belyse de bagvedliggende logikker ønsker vi at gøre det lettere for andre i samme situation at navigere i det danske præpositionslandskab.

Sprog

Magdalena Makara (Poznań)

At oversætte handling og ansvar: En analyse af grammatiske forskydninger og konstruktionen af agency i "The Hunger Games" og "Dødspillet"

Min kandidatopgave analyserer, hvordan grammatiske forskydninger i oversættelsen af *The Hunger Games* påvirker konstruktionen af jeg-fortællerens "agency". Med udgangspunkt i J.C. Catfords teori undersøger jeg, hvordan systemiske og stilistiske forskydninger i blandt andet passiv, nominalisering og modalitet påvirker fremstillingen af Katniss' handlingskraft. Opgaven belyser dermed, hvordan små strukturelle valg i den danske måltekst aktivt genforhandler balancen mellem personligt ansvar og ydre tvang i et dystopisk univers.

Wiktoria Bukowska (Poznań)

Sproglige fejl i dansk som fremmedsprog og AI-genereret dansk

I min kandidatopgave undersøger jeg, hvilke typer af sproglige afvigelser der forekommer i skriftlig produktion blandt studerende, der lærer dansk som fremmedsprog, og i hvilket omfang disse afvigelser forekommer. Jeg udarbejder en typologi over sproglige afvigelser hos de studerende og sammenligner resultaterne med den typologi, jeg har udarbejdet for tekster genereret af kunstig intelligens.

Studenteroplæg

Ivajlo Aleksandrov og Lora Angelova (Sofia, 4. år)

Dogme 95: Analyse af repræsentative film.

"Festen" og "Idioterne"

Denne opgave har til formål at introducere den danske avantgarde filmbevægelse Dogme 95 og at analysere de to første udgivne film, der følger bevægelsens "kyskhedsløfter". Ved hjælp af filmanalyse skal vi diskutere reglerne, deres brug og indflydelse. Den første film, der bliver analyseret, er 'Festen' fra 1998, instrueret af Thomas Vinterberg. Det er den første dogmefilm og så er det en vigtig del af den danske kanon. Den anden er 'Idioterne', der blev udgivet i 1998, instrueret af Lars von Trier.

Ved at analysere de to film vil vi kunne drage en konklusion om, i hvilken grad bevægelsens kyskhedsløfter overholdes, og om ideologien er vellykket og har formået at påvirke den globale filmindustri.

Emma Tóbias og Zora Senkei-Kis (Budapest)

Dansk stoledesign i 1900-tallet

Vi vil tale om stoledesign i Danmark i 1900-tallet. Vi præsenterer fem danske designere og én ungarsk designer, der har haft stor indflydelse på internationalt møbeldesign. Vi vil kun fokusere på stolene, og vi vil præsentere udviklingen af stole i det tyvende århundrede gennem en tidslinje.

Kultur og litteratur

Martin Borizanov, Maksim Mintjev, Iva Mitova og

Mihaela Tèkelova (Sofia, 2. år)

Kan Skagensmalerne forstås som en selvstændig kunstnerisk strømning?

Undersøgelsen tager udgangspunkt i en komparativ og formalanalytisk metode, hvor centrale værker inden for den sene 1800-tals skandinaviske kunst analyseres med henblik på stil, motivvalg og lysbehandling. Samtidig anvendes en historisk-kontekstuel tilgang for at forstå Skagensmalerens position i forhold til deres samtid og de kulturelle strømninger, der prægede perioden. Gennem denne kombination af metoder søger opgaven at belyse, i hvilken grad Skagensmalerne kan betragtes som en selvstændig kunstnerisk strømning, og hvordan deres særpræg kommer til udtryk i forhold til andre samtidige kunstretninger.

Emma Angster, Léna Mihály og Joó Beatrix (Budapest)

Dansk minimalistisk boligindretning

I de senere år har minimalisme været den dominerende stil inden for boligindretning i Danmark. I vores præsentation skal vi tale om dens karakteristika, historie og indflydelse på ungarsk indretning. Østeuropæisk minimalisme er næsten en uafhængig stil, og vi vil fortælle om dens interessante forskelle.

Studenteroplæg

Eva Aleksieva (Sofia, 3. år)

"Pigen med nålen" – Social nød, etik og ekspressionistisk æstetik

Efter den 1. verdenskrig stod København i en historisk brydningstid. Mens de højere klasser forsøgte at genfinde stabilitet, levede byens fattigste i en skyggeverden præget af desperation. Fortællingen om Pigen med nålen tager udgangspunkt i Danmarks største seriemorderske, Dagmar Overbye, men fungerer i denne sammenhæng som et socialt røntgenbillede af et samfund, der systematisk svigtede sine mest sårbare borgere.

Hvordan bruger *Pigen med nålen* den historiske virkelighed i efterkrigstidens København til at skildre et moralsk forfald, og på hvilken måde bidrager værkets æstetiske virkemidler til at tematisere kløften mellem overlevelse og etik?

Dejan Sazdov og Magdalena Tjipeva (Sofia, 3. år)

Finn Søbørgs "Her går det godt": Er det stadig aktuelt i dag?

Vi ønsker med denne opgave at gå lidt dybere ind i dansk litteratur fra 1950'erne og i forlængelse af det lære mere om kulturen fra dengang. Derfor har vi valgt at analysere Finn Søbørgs roman 'Her går det godt' – vi vil vide mere om det danske samfund i Danmark i 1950'erne og også at se, om beskrivelserne stadig er aktuelle i dag, og hvordan tingene og sproget har ændret sig. Målet med denne forskning er at beskrive bogens indhold og drage konklusioner om samfundets forandringer for at afgøre om den stadig er aktuell ved at sammenligne det samfund, som bogen beskriver, med de moderne danske og bulgarske samfund.

Kultur og litteratur

Raja Rajtjeva, Raja Kostadinova og

Gergana Kovatjeva (Sofia, 2. år)

Det danske bidrag til Nordisk Noir

Da vi begyndte at læse nordiske noir-bøger, indså vi, at der er meget forskel mellem skandinaviske og f.eks. amerikanske forfatters tilgang. Det er noget, vi ønsker at præsentere, fordi vi synes, det er vigtigt at være bekendt med. Det er det samme gælder tv-serier og film.

Skandinavisk krimikunst er kendetegnet ved en mørkere og mere realistisk tone, fokus på samfundskritik, komplekse og "ufuldkomne" karakterer samt åbne eller mindre "perfekte" slutninger. Alt dette skaber en mere realistisk fornemmelse af omgivelserne.

Det er netop disse forskelle, vi vil have fokus på ved at sammenligne skandinaviske og andre forfatters tilgange, fordi vi anser det for vigtigt at kunne fremhæve forskellene mellem genrerne. Det var et problem, vi selv stødte på, da vi blev introduceret til genren.

Vi blev i stand til at opdage forskellene i nordisk noir-genren gennem samtaler og anbefalinger til skandinaviske bøger, som vi har læst. Dette inspirerede os til at præsentere, hvilke forskelle vi fandt, og hvordan vi forstod genren.

Radost Jovkova (Sofia, 4. år)

Michael Strunge som en af de centrale stemmer fra 80'ernes lyrik – analyse af digtet "Den hæslige by"

I denne opgave vil jeg redegøre for de vigtigste kendetegn ved 80'ernes lyrik i Danmark og punkbevægelsen for derefter at dykke ned i analysen af det udvalgte digt, Den hæslige by af Michael Strunge. Hensigten med min analyse er at undersøge hvilke centrale temaer, tendenser og træk indenfor firserlyrikken man kan identificere i værket Den hæslige by samt hvordan disse kommer til udtryk. Derudover vil jeg i diskussionsafsnittet prøve at perspektivere miljøbeskrivelsen i værket til den historiske og samfundsmæssige baggrund i 1980'erne samt til tidsånden, der prægede dette årti. Analysen og diskussionen vil lede mig frem til spørgsmålet – Hvorfor opfattes Michael Strunge som en af de centrale stemmer fra 80'ernes lyrik?

Studenteroplæg

Wiktorija Grudzień (Poznań)

Sted i litteratur: Nordjylland

I min præsentation vil jeg tale om begrebet sted i litteraturen med særligt fokus på Nordjylland. Jeg vil diskutere de elementer, der udgør et sted – de tre dimensioner: den fysiske, den følelsesmæssige og den imaginære (Ringgaard, DuBois 2017). Præsentationen skitserer også regionens litteratur med henblik på den jyske bevægelse, det folkelige gennembrud og hjemstavnsdigting.

Ana-Maria Antonova og Lora Borisova (Sofia, 4. år)

Tove Ditlevsen – kvindestemmen i det danske samfund fra anden halvdel af det 20. århundrede

Kan Tove Ditlevsens forfatterskab betragtes som en drivkraft for en ændring i opfattelsen af kvindens rolle i det danske samfund? Og hvordan sammensmeltes litteraturen, den personlige biografi og den historiske kontekst sig sammen i Tove Ditlevsens forfatterskab som et udtryk for kampen for kvinders rettigheder i Danmark? I præsentationen vil vi lægge særlig vægt på sammenhængen mellem det personlige liv (fattigdom, afhængighed, ægteskaber) og de kunstneriske temaer, der afspejles i hendes hovedværker. Vi vil også se på forfatterens idéers indirekte indflydelse på historiske processer (kvindebevægelsen, sociale reformer).

Kultur og litteratur

Zofia Skrzypczak (Poznań)

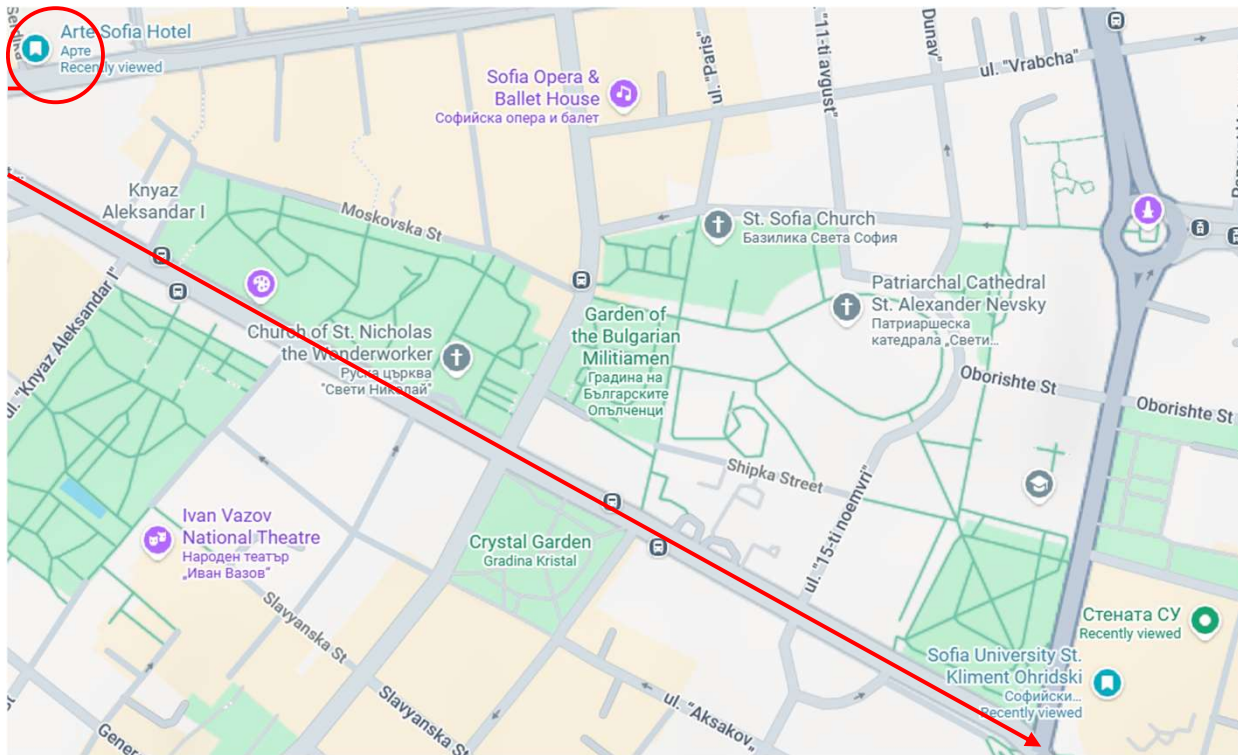
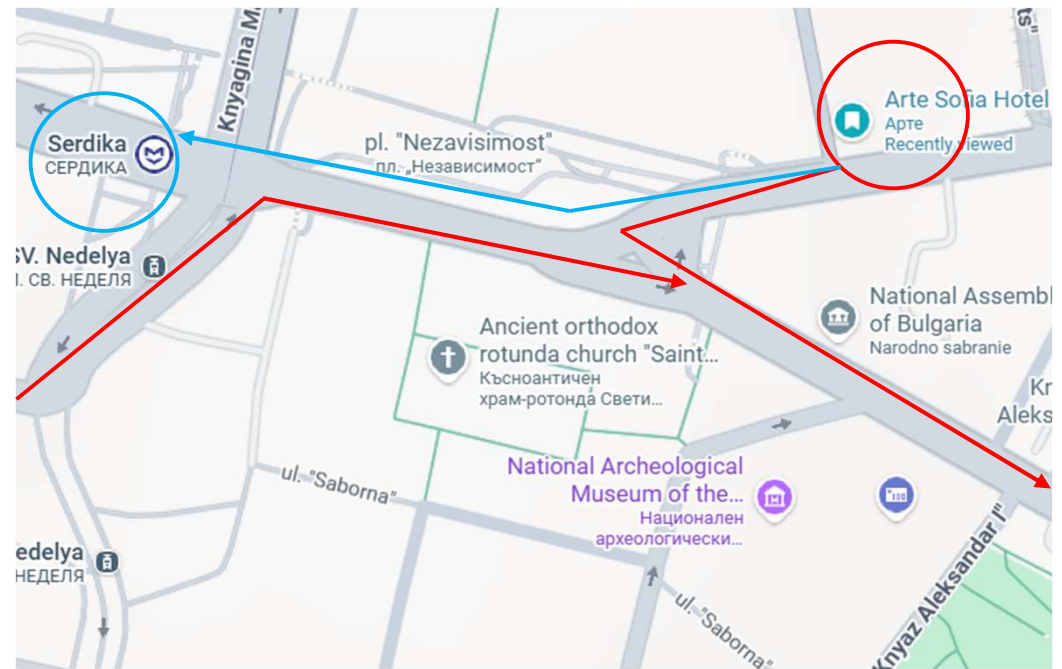
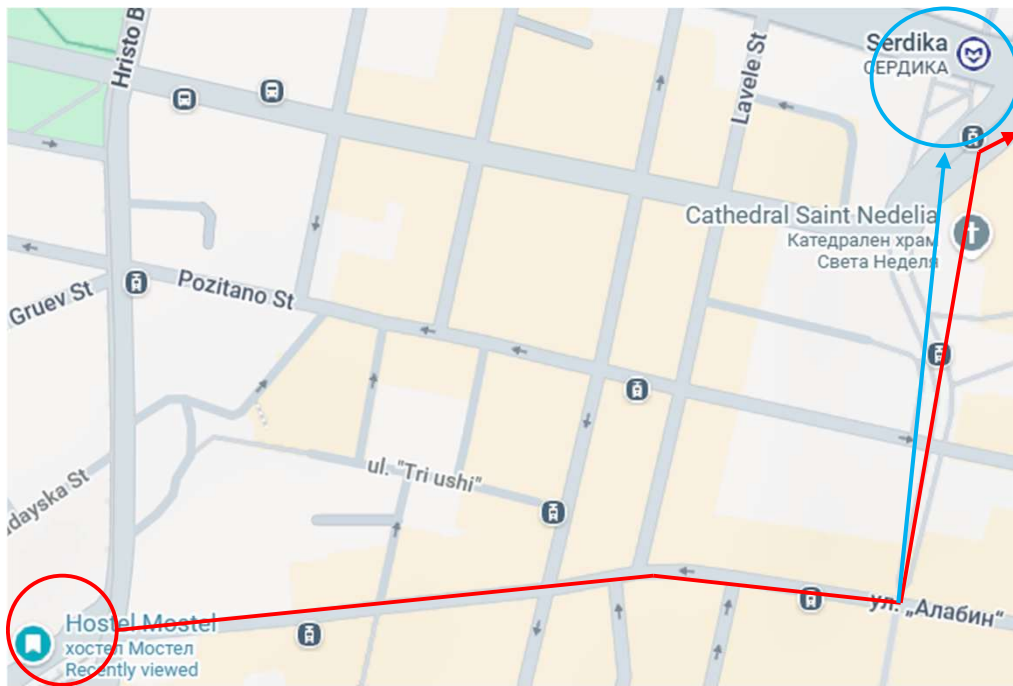
Mellem to verdener: Opstigning fra arbejderklassens arv i Tove Ditlevsens erindringsbøger – "Barndom", "Ungdom" og "Gift"

I min kandidatopgave undersøger jeg den historiske kontekst i København i perioden fra 30'erne til 50'erne med fokus på sociale klasser og levevilkår. Jeg analyserer også hovedpersonens rejse fra arbejderklassen og hendes sociale opstigning, og afslutter med mine konklusioner. I oplægget vil jeg præsentere processen og fremdriften i arbejdet med opgaven.

Kamila Fotrová og Markéta Procházková (Prag)

Anmeldelser og forfatterinterviews ved siden af studiet

Dette oplæg sætter fokus på arbejdet med at skrive anmeldelser og gennemføre forfatterinterviews til magasiner og lignende medier. Der lægges særlig vægt på de muligheder, dette arbejde giver studerende som en fagligt relevant aktivitet ved siden af studiet. Oplægsholderne vil med afsæt i egne erfaringer redegøre for centrale aspekter af arbejdet, herunder fremgangsmåde, tidsforbrug og proces.

Vigtige informationer, steder og gader

Sofia universitet

Tsar Osvoboditel-blvd 15

Hostel Motel

Makedonia-blvd 2A

Hotel Arte

Knjaz Aleksander Dondukov-blvd 5

Serdika-metrostation

- tag den gule el. den røde linje til universitetet eller
- gå til universitetet ad Tsar Osvoboditel-blvd

Mads' mobilnummer

+359 877 822 429